

was dat Soejitno op 3 mei in de Pangpangbaai aan land werd gezet om, zonder steun van wie ook, aan de uitvoering van zijn drie opdrachten te beginnen.

Wat zijn lot is geweest, is onbekend. Heeft hij zijn opdrachten trachten uit te voeren en is hij daarbij door de Japanners gegrepen en geëxecuteerd of is hij, na geconstateerd te hebben dat hij niets kon bereiken, naar zijn vrouw in Soerabaja teruggekeerd? Wij weten het niet. In elk geval kwam hij op 1 augustus in de Pangpangbaai niet opdagen, evenmin bij Sitoebondo (de hem toegezegde ophaaloperatie in december is niet doorgegaan) – ook *Tiger IV* was dus mislukt.

★

De man van *Tiger V* is de lezer al bekend: dat was de marconist van Brocx, Oentoeng, die voor de derde maal naar Java zou vertrekken; hij kreeg een zender mee en zijn taak was contact te maken met Brocx; deze was overigens drie maanden eerder aan land gezet en waar hij zich op het meer dan duizend kilometer lange Java bevond, wist geen mens – men zou ook kunnen zeggen dat Oentoeng een speld in een hooiberg moest zoeken.

Lukte het hem niet, Brocx te localiseren, dan had hij, althans in theorie, na vier maanden kans om hem te ontmoeten: conform de eerder vermelde afspraken moest hij zich, te beginnen in september '43, om de twee maanden op de 3de, 13de of 23de van de desbetreffende maand naar het grote plein in Blitar begeven waar hij in contact moest zien te komen met Bergsma, Brocx of een van hun metgezellen: een van de leden dus van de *parties* van *Tiger I* en *Tiger II*. Evenwel: toen Oentoeng op 4 mei '43, één dag na Soejitno, in de Pangpangbaai aan land werd gezet, waren beide *parties* al uitgeschakeld.

Ook Oentoeng moet vrij spoedig in Japanse handen zijn gevallen, althans: op 26 september '43 werd in Australië een telegram ontvangen, waarin namens Bergsma, leider van *Tiger I*, in de aan Oentoeng meegegeven noodcode geseind werd: 'S en T gevangengenomen' (dit waren de initialen van de twee Indonesiërs die Bergsma vergezeld hadden). 'Alles verraden. Heb Oentoeng ontmoet.' Het telegram was door de Japanners uitgezonden die aldus een *Spiel* wilden beginnen, maar de zaak werd door Brouwer, het nieuwe hoofd van *Nefis III*, van meet af aan niet vertrouwd: er werd in dat eerste telegram niets vermeld over enig contact